

sine, că: a nevoia promite ce-va, dar' de cum-va a promis u o si face, si-tiene cuvantul si remane omu de parola; de alta parte in vederea, că — precum se scie si d'in diurnale — la marcalele comitatului Aradu se discuta si romanesc, si prefectulu are sè primesca si de acele deputatiuni, cari si-substernu rugările si dorintele loru orale numai romanesc, pre candu unu atare capu de comitat, care nu intielege limbele comitatului, de siguru nu va poté conduce cu re-cerut'a armonia desbaterile comitetului comitatense, de si-guru nu va fi in stare a dà respunsu deputatiunilor la cererea loru, neci albu, neci negru, ba neci că le va poté pricpe; in fine, fiindu-că avemu lege, care insu-si guvernul o a projectat, si astu-feliu sum detorii si sum in dreptu a face atentu guvernul cu „pate legem, quam ipsi testi!“ — in virtutea acestoru consideratiuni sum constrinsu a-mi reinnoi interpellatiunea d'in sessiunea trecuta. Me rogu sè i se dèe cetire.

Notariulu Paulu Iambor cetesce:

Interpellatiune

càtra dnulu ministru alu internalor, insinuata cu datulu: Pest'a in 6. iuniu nou, 1871, prin Mircea B. Stancescu, deputatu poporale d'in comitatulu Aradului.

Considerandu, că § lu 27 d'in articululu de lege 44 d'in anulu 1868 pretinde curatul si limpede, că, precum la posturile de jude, asiè si la cele de administratiune d'in tiéra, si anumitu la demnitatea de comite supremu, sè se aplice cătu numaise pote barbatii d'in diferitele natiunale, cari sciu limbele recerute perfeetu, si cari si d'in alte privintie sunt capabili; considerandu, că, cu provocare la acésta institutiune de lege, romanimea d'in comitatulu Aradului a insinuatu anulu trecutu, prin o deputatiune, una suplica constitutiunale, provediuta cu 8000 de subscritori, pentru de a li se denumí la postulu vacante unu prefectu de natiunea romana, care petitiune inse remase nesuperata chiaru si pana in d'iu'a de asta-di; considerandu, că in sesiunea trecuta s'a facutu aici in camera si una interpellatiune pentru respectarea si inplinirea dreptei si ecuitabilei cereri a d'isiloru suplicantii, la care interpellatiune asemene nu s'a mai datu respunsu; considerandu, că Petru Atzél, prefectulu comitatului Aradu, denumitu numai de ieri alalta-ieri, nu numai nu este romanu, dar' de felu nu intielge limb'a romana; in fine considerandu, că guvernul nu se mai pote spalá neci cu incisulu: „in cătu va fi posibile“ (lehetőségig), cuprinsu in §-ulu 27 alu mentiunatului articlu de lege, fiindu-că generalamente intre romani, si in specie si intre romanii cari apartien la partitul si la politica guvernului, sunt destui individi apti, a caroru trecutu, caracteru, patriotismu si capacitate nu le mai pote trage la indoieala neci chiaru guvernului insu-si; deci intrebui cu stima:

1) Ce pote fi cau'sa, de dlu ministru, in contra' curatei dispusetiuni a legei si in man'a dointiei manifestate de càtra romani, cari facu ^{5%}

parte d'in toti locuitorii respectivului comitat, a recomandat, respective a denumitul pre Petru Atzél de prefectu pentru comitatulu Aradului, si estu-modu a despectatul pre romanii competinti?

2) Are de cugetu, că la illegalele sale procedure, ce le-a comis degiá prin denumirea prefectilor pentru comitatulu Aradului si pentru invecinatulu seu comitatulu Temisiu, in viitoru sè li mai faca verfu, propunendu Majestatii Sale pentru de a se mai denumí de prefecti (comiti supremi) in asemenea modu atari individi, cari nu sunt de nationalitatea romana si nu sciu nemic'a romanesc, si pentru celealte comitate, unde adeca romanii locuiesc in massa si sunt in o preponderante proportiune numerica, si pentru cari numai de aci insante se voru face denumirile de comiti supremi? Si decum-va da,

3) cum si-va poté concordá procedur'a sa cu §-ulu 27 d'in articululu de lege 44. d'in anulu 1868, si preste totu de o parte cu principiele dreptatii si ecuitatii, era de alta parte cu postulatele egaliatii si fratratatii?

Mircea B. Stancescu: Me rogu, că interpellatiunea n'a se fia comunicata cu dnulu ministru alu internalor, pre care lu invitul sè binevoiesca a-mi responde inca in decursulu sessionii presinte (Miscări in drépt'a), cu atâtu mai alese, cu cătu a binevoitu degiá a defige terminu pre 15. ale lui iuniu pentru organisarea municipalitatilor comitatense; dreptu-ce asiu doru, că pana atunci sè primescu deslucire spre orientare si accomodare.

Presiedinte: Se va comunicá cu dnulu ministru.

Ministrul de culte si instructiune publica responde la interpellatiunea deputatului P. Hoffmann facuta in afacerea episcopiloru. — Interpelantele se dichiara multiumitul cu respunsulu ministrului, si camer'a iè actu despre elu.

Cont. Albertu Apponyi presinta nunciul camerei magnatiloru, dupa care magnatii au primitu nemodificate projectele de legi despre construirea călii ferate industriarie in comitatulu Iaurinu, despre schimbarea directiunii primei călii ferate ungaro-galiciane, despre societatile pentru regulaarea fluielor si despre polit'a intaritureloru contr'a esundărilor, inse si-sustieni modificationile la projectele de legi despre regularea referintelor urbariale, despre stirpirea marascinelor si despre comunele contractualiste.

Presiedintele anuncia, că projectele de legi primite nemodificate de magnatii se voru asterne Majestatii Sale spre sanctiunare, era modificationile se voru tipari.

Colom. Tisz a propune că camer'a sè decide numai decatul in privint'a acceptarii ultimelor trei obiecte; si, dupa-ce la projectulu de lege, despre comunele contractualiste nu s'a facutu modificationi noue, era modificationile tiparite degiá sunt sustinute si a d'ou'a ora de magnati, propune, că projectulu acestu-a sè se pertrateze inca in siedint'a de asta-di. — Se decide, că projectulu de lege despre regularea referintelor urbariale, despre stirpirea marascinelor si despre comunele contractualiste.

Emericu Hodossy presinta raportul comissionii de imunitate, privitoru la petitiunea lui Hugo Nuck, prin carea cere permissiunea camerei d'a poté intenta processu

de presa contra' deputatului Macs. Falk, redactore alu diariului „Pester Lloyd.“ Comisiunea propune acceptarea petitionii. — Raportulu se va tipari si pune la ordinea dilei.

Camer'a trece apoi la ordinea dilei: se cetescu a trei ora si primescu definitiv projectele de legi deliberate in siedint'a precedenta. — Se tramtii camerei magnatiloru spre pertratare.

Urméza projectulu de rezolutiune alu ministrului de finançie, dupa care camer'a decide, că, dupa ferie, cestiunea bancii se va pune la ordinea dilei, intre obiectele d'antaiu. — Se admittie fara observare.

Se pune in desbatere nunciul camerei magnatiloru, privitoru la projectulu de lege despre comunele contractualiste.

Colom. Tisz a privesce cestiunea acésta d'in doue puncte de vedere; unulu se reduce la procederea ministrului, era celu-a-laltu la a camerei magnatiloru. E cunoscutu, că projectulu de lege despre contractualisti a fostu primitu cu unanimitate de camer'a representantiloru, si toti ministrii s'a alaturatul acestui votu alu camerei. Tramitiendu-se projectulu d'in cestiunea camerei magnatiloru, elu fu forte slabu aperat de ridu consiliu ministerialu (Eschiamari: Asie este!), er' d'intre ministrii n'a adatu neci unulu de bine a merge in siedint'a camerei magnatiloru si a aperat acolo una lege primita cu unanimitate de tote partitele. Dreptu-ace'a magnatii au si modificatu projectulu de lege asié, incatul elu nu mai ofere contractualistiloru unu moratoriu pana la crearea unei legi definitiv regulatorie, ci dà proprietarilor unu privilegiu nou. La pertratarea prima a nunciului, camer'a representantiloru a respinsu cu unanimitate modificationile facute la acestu projectu, si, re-tramitiendu-se camerci magnatiloru, d'intre ministrii nu numai că nu l'a aperat nimene, ci unulu a votatu chiaru contra' tecstului camerei representantiloru. — Acésta procedere a guvernului e cu totalu contraria detorintiei unui guvern parlamentari responsabilu; că-ci, daca guvernul nu aproba unu projectu de lege, trebuie sè-lu combata in camer'a representantiloru; er' daca lu primesc, trebuie sè-lu apere in camer'a magnatiloru. In casulu presinte procederea guvernului dà ansa la presupunerea, că elu desaproba acestu projectu de lege, inse nu are tar'a d'a-lu atacá in camer'a representantiloru, d'in care causa lu lasa sè se respinga in camer'a magnatiloru prin comitti supremi numiti si pendinti de la d'insulu. (Aprobare.) Nu se pote suferi că camerei acestei-a, carea represinta poporul, sè se opuna una camera a magnatiloru, carea nu represinta nemic'a. (Aprobare sgomotosa.) Oratorele invita guvernul a-si schimbă procederea, că-ci daca va merge totu asié, apoi ce se va alege d'in parlamentarismu? Au nu este o ironia, candu unele ambleme ruginite poti paralizá intrega representatiunea tierii? (Aprobare.) Trecându apoi oratorele la meritul obiectului si analisandu procederea magnatiloru cu privire la sermanii contractualisti, dechiara, că, ce e dreptu, d'insulu e inimicul alu actualiei camere de susu, nu inse alu camerei de susu in genere. Daca magnatii voru perseverá pre calea apucata, atunci opinionea publica va incepe a desaproba sistemul de d'ou'e camere; la totu casulu inse e necessariu, că guvernul sè presinte una-data una lege despre reformarea radicale a camerei de susu. (Aprobare viua.) In fine oratorele propune, că camer'a, precum a primitu degiá de

cătu si sociale, rupte de pre arborele tempului pana nu sunt cōpte de ajunsu aceste sunt numai unu veninu daunosu; a cōce fructe, nu le pote decătu numai tempulu singuru, si si acestu-a impreunatu cu o lucrare matura si onesta.

Parcele' taiara firu vietiei lui Barbès in 22. maiu 1870.

Haag'a fu acelu orasiu ferice, in sinulu carui-a se astrucara osamentele acestui mare republicanu. Immormentarea a avut locu in 24. iuniu, la 10 ore.

Intregu orasiulu era petrusu de o dorere adunca si invescutu in dolinu, in dolinu animei si alu sufletulului.

O multime de amici erau adunati acolo spre a-i da onorea d'in urma; cei absenti lu petrecu pana la us'a mormentului prin epistole de condoliatia. D'intre multele epistole voiu sè amintescu aici numai un'a, si adeca pre a celebrului poetu d'in secolulu presinte. Éta ce scrie Hugo rudenielor lui Barbès: „Imposibile de a veni la Haag'a. Nenorocit'a scire am primit-o pre tardu. Nu voiu sosì la tempulu seu. Sentiescu o compatimire impreunata cu doreri. Asiu fi dorit u a exprime ultim'a salutare acestui mare sfatu... prin care revolutiunea perde unu erou mare.“

Tote corporatiunile democratice si sociale fure reprezentate prin delegati.

Immormentarea lui solema a datu ocasiune celor mai celebri barbati ai libertatii de a-si fotografă, priu vorbiri, innaltele loru idee.

Credem u a nu abusa de pacient'a onorab. cettitoru daca estragemu unele pasagie d'in o frumosa vorbire a malului patriotu si republicanu Ludovicu Blanc: „Aci-a se cadu pentru o cauza justa si santa, neci odata nu suferi naufragiu, pentru-că prin acésta dinsii numai sporesu multimea cugetelor profunde, cari conduce lumea la libertate.“ — Cu aceste cuvinte ale lui Lord Byrons, pre cari Barbès le avea totu-de-un'a in memoria, si-incepe celebrul oratoru vorbirea sa, apoi continua:

ESSOIR

Armand Barbès

(Fine.)

Ceea ce dinsulu nu mai sperá, o cascigă. Revolutiunea d'in 1848 avu trebuinta de barbati că Barbès, si in lun'a lui martiu ea i-a redatu libertatea, i-a deschis ualea de a poté lucra mai departe pentru realizarea ideilor, carorii si-conscrasce intréga vieti'a.

Interesante sunt incercările lui Lamartine de a-lu cascigă pentru ideele sale republicane, cari stateau in contradicție mare cu ale lui Barbès. Acésta incercare inse remase fara rezultat.

Idee si liberalismul lui Barbès nu erau separatiste, nu se marginea numai la proclamarea republicei, a libertatii si independintiei franceze... Elu nu traiá numai pentru libertatea poporului francez, ci pentru a totororii poporeloru apesate, pentru libertatea omenimii... Pre candu Franciei i surideá deplin'a libertate, elu nu uită de suferintele, dorintele si aspiratiunile altorii popore nesuferitoare totu la acelu mare triumfu, la triumful libertatii.

Barbès fu alesu deputatu in adunarea natunale. Aicea fu celu d'antaiu care a propusu tramitera neamenata a unei armate pentru liberarea si restituirea Poloniei. Asemenea propuse Barbès aruncarea unei contributiuni de 1000 millione pre cei mai avuti cetatiensi.

Neindestulitul cu activitatea, cu procedur'a si resultatele adunării natunale, elu proclama disolvarea acestei-a. Acésta fapta cutedatoria a lui puse capetu rolului seu d'in vietia. Elu fu prinsu, judecatu si aruncat pre vietia in arestul Belle-Isle. Aici petrecu pana in 1854, candu apoi Napoleonu III. i-a redatu libertatea.

*) Vedi Nr. trecutu alu „Federat.“

Barbès nu ajunse realizarea acestei pie dorinte, inse elu prevadu cu ochi agerii, că acelu tempu se apropia, că nu e departe d'iu'a santa, candu are sè se proclame libertatea, republic'a francesa; de ace'a facu atenta junimea, adresandu-i de pre patulu mortii nesce cuvinte de aur, ultimulu seu consiliu: „Voi teneriloru! voi veti trai sè vedeti republic'a, inse eu nu mai multu. Daca veti capetá-o odata, atunci aveți grige si o tieneti bine!... Oh! de si-aru aduce a minte francesii, republicanii de asta-di, si de aru intielege insemetneta acestoru cuvinte!

Facia cu marile si maretiele idee ale lui Barbès mi aducu a minte de un'a că: Tote fructele, atatu politice

ori, asie sè primresa nemodificat si acum'a, a trei-a projectulu de lege despre despusestiunile provisorie cu care la comunele contractualiste, respingandu tota modifi cationile magnatilor. (Aplause viue si sgomotose d'in tote partile.)

Projectul de lege acceptat cu unanimitate se va emite a trei-a ora camerei magnatilor, si cu acest'a Siedint'a se inchiaia la 11 $\frac{1}{2}$ ore a. m.

Deschiderea solemna a Casinii romane de Beiusiu.

Cestiuza casinii romane de Beiusiu, agitata inca din 1850 si pusa d'in cindu in cindu la intrebare, era de la siedint'a d'in urma literaria venita, asie discandu, la ordinea d'lei, numai decat a isbutit i n v i n g u t o -

In d'iu'a d'in urma a lunei maiu s'a intrunitu in sie- m'a cea d'in urma comitetului provisoriu ca se staveresca program'a d'lei urmatorie.

Mane d' la 1. iuniu, strata romana s'a infacisatu mandra, mai vesela, ca de rondu; ip fruntea nouei vîlfaiau dôve flămure natuinala cunoscute d'in luptele urma de invingere — luptele alegerilor dietali; poplu, venindu la tergu, se intreba, ce o se mai fia? da asie: locu de inventiu, locu de veseli a adunare pentru domnii romani.

De locu dupa 11 ore a. m. s'a deschis adunarea generala prin fostulu presedinte, d. prot. Vasiliu Vasiu, reportandu-se despre activitatea comitetului provisoriu; er' apoi depunendu-si comitetul mandatulu, s'a purtata la organizarea ulteriora sub presidiul seniorului Ionu Popoviciu, v.-prot. de Uilacu si notariu d. Andru.

Acum s'a inceputu actulu formalu pentru organisare, d'in mai multe consideratiuni s'a aflatu de bine, ca cele mai locuri de frunte se se impla prin votisare secreta.

Dupa scrutiniu au intrunitu majoritatea voturilor, patru presidiu: d. I. Siorbanu, prefectulu dominiului episcopescu; v.-presedinte: d. prot. G. Vasiliu Vasiu; notariu generale: d. Partenie Cosma, advacatu; se pentru a se economisâ cu tempulu inaintat, se propuse se delega una comissiune de siepte insi pentru a candida membrui (12) la nouu comitetu; numele acestoru-a cete-ndu-se prin d. presedinte, adunarea i-a prochiamatu ales. Aproape la doue ore, redicandu-se adunarea, publiculu s'a deparata, intonandu imnul natuinalu „Desceptate Romane.”

Fiindu sera, sal'a luminata si decorata pomposu cu spuri natuiale mosnene (Imperatulu si fundatoriulu patrii romane Traianu, Renascerea Romanei, Unirea principatelor, etc.) numai decat s'a implutu o cununa frumosa de ospeti, si lueru de minune, de auguru, tote castrele au fostu binisioru represe: precumprindu radicalii; de locu sa-zi circusipecti; pucini ruginiti; era confesiune: de la papalingii infallibili-isti pana la cei mai incarnati confessiunalisti atodocii.

Sirul nemarginitu alu toastelor u'a deschis d. v.-presedinte, si s'a portatu cu mare insufletare pre rondu

pana departe dupa mediul noptii, aprope la reversatulu ditorilor, intre vivante, musica si cantece natuinali.

S'a inchinatu pentru prosperarea casinii, intru memoria marelui Vulcanu, pentru Siaguna, Vancea, etc., pentru nouu comitetu, presedinte, v.-presedinte, colegiulu advacatilor, profesorilor si epressu pentru d. condacatoriu alu tenerimei gimnasiale, care a reimprospetatu cestiuza casinii.

Eca asie a cursu serbatorea casinii romane in Beiusiu; fia ca se reportam totu asie de bine.

Clausula. Serbatorea compilata d'in atatea elemente eterogene, a patimtu si pucinu inconvenientu, alta d' demanda unulu d'entre membrii comitetului si-a datu dimisiunea, ser'a si-a esprimatu nescari scrupuli, nescari incompatibilitati, dar' apoi scrupulii s'au domolit mai alesu prin duoi vorbitori (de alu treilea, care cu lega a adus in credeu si pre Pilatu, neci pomena), fia ca celu cu scrupulii se fia demisitru pre venitoriu prin fapte adeveratu romanesci, ca temerile se nu mai aiba temeu, si vomu portă pre bucuroru pre recomensatul des a magitu; si pana atunci se osebimu bine intre person'a pri- vata si intre oficiul publicu; devisa nostra: amicus Plato, amicus Aristoteles, sed magis amica veritas.

Beiusiu, 4. iuniu 1871.

V. P.

Blasiu, in d'iu'a de Rosalie, 1871.

Stimate Domnule Redactoru!

Daca publiculu petrece de multe ori cu indiferentismu, seu chiaru si cu nepasare, evenimentele ce se strecara pre d'inaintea lui, publicistii d'in nobilulu si greulu loru oficiu nu potu se se porte astu-feliu, ci, daca nu d'in altu respectu, celu pucinu d'in cualitatea loru de cronicari trebuie se ie notitia despre ele, se le inregistreze in diurnalulu loru, se le comentaze precum adeca li dicteza inim'a, li impunu principiele cele profesate si precum le cere si interesulu publicului cestitoru.

D'in acestu punctu de vedere purcendiudu, dupa ce Dv., Dle Redactoru, intru impregiurari grave, chiaru si cu periclitarea libertatii personale ve ati tienutu la innalzarea missiunei de publicistu, vinu a vi face una modesta rogar, ca se dati locu in colonale prestatimatum Dv. diurnalul acestoru struri, prin cari grabescu a aduce la cunoscintia publica unu actu de mare insemetate, ce s'a iudeplinitu in d'iu'a de Rosalie in beseric'a catedrale d'in Blasiu, si acestu actu, carui-a eu i atribui insemetate, si inca pre terenulu ierarhicu, pentru consecintele sale mare insemetate, este: instalarea, respective promotiunea graduale a DD. canonici capitolari de fundatiune Bobiana d'in capitul metropolitan gr. cat. de Alb'a-Juli'a, si a carui-a insemetate se potentieza si prin coincidentia solemnitatii unei d'in cele mai distinse si cardinali serbatori, dupa limbagiulu besericescu, numite „imperatesci.”

Actulu instalarii decurse estu-modu: Prea-Sanit'a Sa P. Metropolitu, Dr. Ioane Vancea, in premis'a cuventarii sale dede cea mai viua espressiune condolintie conceputa d'in repausarea fericitului odiniora prepositu, Vasile Ratiu, de una parte, si bucuriei de alta parte pentru repairea perderii prin nimerita alegere, si gratios'a pre-inalta aprobare si intarire la postulu vacantu de prepositu in

„Despre amicii dreptatii se poate dice cu cuvintele remitalui Pascal: El sunt mai poternici decat aici-a de cari suferu mortea, pentru ca dinsii sciu pentru ce moru, cei ce omora nu sciu pentru ce facu acest'a... Candu si-punu coronele pre capu; candu ministrii si-suscriu numele in unu decretu, candu diplomatii intrigaza bine la m'a verde, er' portatorii de arme si-scalda bine sabiele in m'a omenescu — acestea toti, candu facu acesto, cugeta si cindu, ca representanta potere... Ce aragonia ridiculosa. Nu sciu ca cugetulu, singuru numai cugetulu si ideelei sunt acei potentati mari cari conduce si indepta lumea.

„Adeveratii potentati ai omenimei sunt acei-a, ai caror idee formuleza venitoriulu, ai caror spirite croesenii generatiunilor inca cu multu inainte; sunt acei-a cari prin cuvinte si exemple inalta cunoscintie. sufletul ui omenescu; da, acestei-a sunt adeveratii potentati ai pamantului.

„Eu cunoescu multi apostoli ai dreptului; multi marini ai dreptatii, cari au guvernaturu omenii cu mai mare efectu, seofindu-i d'in aduncimrea mormentelor loru, decat si ar' fi potutu face acest'a celu d'autatui potentatui de pe tronul seu.

Ei bine! atunci Barbès fu unulu d'in acesti apostoli, din acesti mari martiri.”

Dupa ace'a L. Blave continua estu-modu:

„Este constatat, ca Barbès si-iubea patria cu patima, si acest'a se poate dice ca i-a fostu patim'a ce l'a dominat in tota viet'a. De aici i-a provenit imposibilitatea de a uitu reul causatu prin lung'a rivalitate a Angliei; de aici i-a provenit tristetia cea mare in care fu aruncata prin evenimentele dela Sadov'a, prin cari Prussi'a a inceputu a si estinde teritoriulu sub auspiciole unui rege despotic; de aici i-a provenit ingrijirea esprimata in o epistola sa, in care dice: „Cine scie daca Anglo-Sassonii d'in Americ'a-Nordica nu voru fi cum-va preste 25 ani de 100

person'a parintelui literaturei romane, Reverendis. D. Timoteu Cipariu, si prin promotiunea graduale a celor-a-lalti DD. capitolari din capitul Bobianu indeplinita in sensulu literelor fundatiane Bobiane.

Se dede apoi cete diplomelor obtinute de DD. capitolari, finindu-se cetearea, urmà predarea diplomelor inse- si si promotiunea graduale a respectivilor la stalurele canonici pana la stalul V., er' aci, spre surprinderea partii sanioare d'entre creditiosii adunati in beseric'a catedrale, se intretiesu prin singura innaintare, dupa proedri'a onorei n u m a i la staluri ale celor 3. canonici capitolari de fundatiune regia; firul promotiunii graduale prin acestu incidente intreruptu se continua cu promotiunea alor 2. DD. capitolari innaintati la oficiul si demnitatea canonice d'in fundatiune regia, la stalul VI. si VII. si la demnitatile diplomatice impreunate cu aceleia; stalul VII. d'in capitul Bobianu, potr d'in deosebite consideratiuni capitolari, asta-data remase ne restaurata.

Actulu de instalare astu-feliu indeplinitu se fini cu continuarea cuventarii gratulatorie adresata d'in partea Pre-Santefi Sale P. Metropolita catra DD. capitolari iustalati, si cu responsulu de multumita datu d'in partea v. capitulu prin D. canonici Ioane Negru - Fekete.

Astu-feliu cei 3 canonici de fundatiune regia si de asta-data remasera legati de stalurile loru celea d'in urma, la cari inca in 1862 fure promovati, potr batuti de sorte ca se stie locul si se se multumiesca a vedé cum altii trece pre d'inaintea loru si cum avangeza la demnitati ierarchice.

Eta, Dle Redactoru, evenimentul d'in d'iu'a de Rosalie descrisu cu cea mai strinsa obiectivitate, este elu ore vre unu „noli me tangere” de care se nu cuteze a se apropiu nice cei pre cari i va taiat capulu si i va trage inim'a, se lu comentaze „sine ira et studio?” eu nu credu; d'in partem inse, de ora-ce combinarea celebrarii celei mai solemane serbatori, prin cari beseric'a crestina de pre tota suprafata pamantului serba descensiunea spiritului santu in forma limbelor de focu in modulu celor mai perfecte egalitati preste toti apostolii si invetaciei Salvatorului lumei, cu actulu instalatiunii urmatu d'in una institutiune introdusa in beseric'a gr. cat. d'in Transilvania de Episcopulu I. Bobu si inca eschisivmente numai pentru una plasa de preuti, produse in inim'a mea unu astu-feliu de contrastu sub pressiunea carui-a nice potu, seu mai chiaru nice n'am voia a me demite la comentarea lui. Nu me potu ince retinere de a nu face una mica observatiune, ca promotiunea graduale a dd. capitolari d'in fundatiune Bobiana (dupa ce adeca acestu v. capitulu pure pute episcopescu s'a redicatu la demnitatea de capitulu metropolitan) esefuita in modulu mai susu indegetatu si acum a trei-a ora ca unic'a in feliu seu si fara parechia in lumea catolica, fece celea mai felurite impressiuni in creditiosii, cari luara parte la actulu instalarii si la cultulu didecesu d'in d'iu'a de Rosalie, la care si scriitorulu acestoru struri a participatu.

Unu creditiosu d'in cei presenti.

Raportulu

comitetului central pentru serbarea intrumemoria lui Stefanu celu Mare.

(Fine.)*)

Scusandu-se dnii Oncu si Logothetty prin esamene, si depunendu-si prin urmare mandatele, — Comitetul a alesu in loculu loru pre dnii: D. Popoviciu Barcianu si Ilia Lutia.

Acestu-a a fostu decursulu administratiunei lucratilor pentru serbarea intrumemoria lui Stefanu celu Mare.

II. Partea financiiala.

Precum s'a publicatu in diurnalele romane, au incursu d'in ofertele publicului romanu pana in

1. augustu 1870 3648 fl. 24 cr.
De la 1. augustu 1870 au mai incursu: 31 np. si 17 gbl.

1. Unu restu d'in colectiunea jumpei romane d'in Parisu 2 fl. 60 cr.
4 Np.

2. Ca interes de la dlu I. Muresianu 29 fl. 50 cr.

3. D'in Dorna Candreni 25 fl. — cr.

4. D'in Bilca prin dlu Braileanu 34 fl. 86 cr.

5. Ca interes de la cass'a curenta 1 fl. 75 cr.

Sum'a 3741 fl. 95 cr.
35 np. 17 gbl.

Schimbandu-se cci 35 np. si 17 gbl. cu 443 fl. 7 cr.

Sum'a totala in v. a. 4185 fl. 2 cr.
Sau spesatu pana in 1. augustu 1870 212 fl. 56 cr.

de la 1. augustu 1870 : 1200 fl. — cr.

1. Pretiulu urnei de argintu 16 fl. 28 cr.

2. Speselle Presidiului d'in 1. augustu 1870 pana in 24 mai 1871 19 fl. 77 cr.

3. Dlui Wolczinsky ca spesse facute in Bucovina 20 fl. — cr.

4. Dlui advocatul Prix 1468 fl. 61 cr.

Sum'a 1468 fl. 61 cr.

*) Vedi Nr. treceutu alu „Fed.” *

Conspectu generalu

Venituri	4185 fl. 2 cr.
Spese	1468 fl. 61 cr.

Remane fondu curat u in v. a. 2761 fl. 41 cr.

D'in acésta suma s'a depus 2500 fl. in cass'a de pastrare cu $4\frac{1}{2}\%$, éra o suma de 217 fl. 41 cr. se afia la Comitetu cǎ cass'a cu renta, — si anume 46 fl. 41 cr. ne-midiociti in manile Comitetului, éra 170 fl. capitalisati.

Comitetulu centralu a decis u in siedint'a sa dela 12. maiu 1860, cum-cǎ: „Banii, ce se voru incassá pentru serbarea de la Putna, sè se depuna in cass'a de pastrare pre numele dui Presiedinte „Teclu“, ér' carticic'a, ce reprezinta banii depusi in cass'a de pastrare, sè se incredintieze unui comercante romanu spre a o pune bine in cass'a de feru.

Essecutarea acestei decisiuni a fostu insocita de cele mai mari greutati. Banii nu s'a depus de-o-data si nu toti in cass'a de pastrare; cǎ-ci, de o parte, ei au incurso sucesivu, de alt'a pentru scoterea sumelor mai mari de la cass'a de pastrare se recere unu anunciu cu unu terminu de 2 pàna in 3 lune, si asiè comitetulu ar fi potutu cadé in perplesitatea de avé bani, despre cari na potu dispune la timpu. In siedint'a de la 5. maiu 1870, s'a esprimatu Comitetulu, la dorint'a Presiedintelui, in acolo, cǎ banii sè se predè cui-va cu garantia sigura, standu ei ori-candu la dispusetiunea Comitetului. Spre a evitá inconvenientulu indegetatui mai susu, Presiedintele nu depuse de-o-cam-data decatú o parte mai insemnata d'in sumele incuse — in cass'a de pastrare; celelalte le incredinti firmei „Perle si Muresianu“¹⁾ conformu dorintei esprimate in siedint'a de la 5. maiu. — (Firm'a a solvatu pentru aceste sume 29 fl. 5 procente; afara de ast'a mai contribuì Dlu I. Muresianu in favorulu serbarii 75 fl. v. a.

Dupa sistarea serbarii nu mai fù motivu pentru a retenie banii; Presiedintele rogà dara firm'a „Perle si Muresianu“ de a ingrigi depunerea toturor baniloru in cass'a de pastrare; totu acestei firme se incredinti si carte de la cass'a de pastrare. — In 28. iuliu, respective 5. augustu 1870, ar' fi fostu dora tote sumele, afara de cass'a curenta, depuse in cass'a de pastrare.

Inainte de a fi disparutu fàra urma d'in Vien'a, adre-sa dlu Ioanu Muresianu o scrisore cǎtra Presiedintele Comitetului, in care lu incunoscintieza eu mahni, cum-cǎ fiindu in dfilele d'in urma silitu de impregiurari, a depusu carte de la cass'a de pastrare la unu comercante de aici — pentru una suma de 2400 fl. v. a. — Pre bas'a acestei scrisori Presiedintele inca in ace'a dì a sistat prin politia scoterea baniloru de la cass'a de pastrare. — Despre sistarea scoterei baniloru s'u Presidiulu prin actul sub Nr. 9024, de datul 6. dec. 1870, d'in partea Directiunei cassei de pastrare oficiosu inscintiatu. Sistarea si adi e in valore: banii si asta-di sunt inca in cass'a de pastrare.

Totu cu acésta ocasiune se observa, cum-cǎ in cass'a de pastrare nu s'a depusu prin firma tote sumele, cari i s'a predatu spre acestu scopu, ci in locu de 2500 fl. — numai 2456 fl., adeca cu 44 fl. v. a. mai putienu, si cum-cǎ unele s'a depusu mai tardiu de cǎtu in 5. augustu.

Conchiamandu-se preste cǎte-va dile o adunare generala extraordinaria, Presiedintele se impoteri si insarcină de a improcesu pre posesorulu actualu alu cǎtii, pentru cumperu fraudulosu, si a incercá tote spre recascigarea baniloru. — Procesulu curge pàna asta-di; elu inca nu a ajunsu la desfasurare definitiva.

Pasindu Comitetulu alesu in 18. martiu 1871 in func-tiunea sa, elu incercá tote spre recascigarea cǎrtii de la cass'a de pastrare, respective a baniloru: elu continua procesulu.

Dupa falimentarea firmei „Perle si Muresianu“ tota avereia ei s'a conserisu in o massa de concursu. — Pre langa tote, cǎ mass'a este in atât'a de scadiuta, in cǎtu Comitetulu d'in asta parte forte putienu pot sperá, elu s'a insinuatu pre bas'a obligatiunilor — cari le are d'in partea firmei — la concursu, sperandu cum-cǎ prin ore-si-care casu intrevenit, mass'a se va poté inca immultu si Comitetulu ajunge celu putienu la o parte a fondului. Mass'a de concursu inca nu s'a pertractatu.

In acestu modu Comitetulu pàna adi inca nu e in curat u cu positiunea sa; avereia despre care dispune, nu-i permite a sperá de siguru realizarea serbarii; casulu tristu alu fondului i marginesc privirea in viitoru. — Comitetulu are adi o urna de argintu cumperata cu 1260 fl. 50 cr. (Juriulu a pretiuitu-o prin unu aurariu si a datu, cum-cǎ are acestu pretiu, e 400 loti de grea); si unu fondu de 216 fl. 41 cr. in bani gat'a²⁾: cu aceste medilice cu greu

¹⁾ Nu dara domnului I. Muresianu s'a incredintiatu banii si nu „bona fide“, cum s'a disu d'in unele parti necompeticente. Comitetulu are obligatiuni d'io partea firmei „P. si M.“. — Cutezu a face on. Publicu atentu la aceea, cum-cǎ dlu filosofu G. Balaeanu intielege cub terminulu juriidicu „bona fides“ aceea ce in limb'a nostra este „arbitriu boni viri.“ Slaviciu.

²⁾ Conformu unei scrisori de 20. iuliu 1870 a St. Redact. a „Curierului de Iasi“, mai este la acésta Redactiune o colecta de 100—200 galbeni, care Comitetulu ar dorí sè-i primésca cǎtu de curundu. Slaviciu.

va cutezà a purcede la arangiarea unei serbari, care sè fia démna de insemnetatea, care ar' trebuì sè o aiba.

Pàna candu Comitetulu nu scie nemicu siguru despre fondulu destinat pentru serbare, pàna atunci elu nu potu vorbi unu cuventu positivu.

Vien'a, in 25 maiu 1871.

In numele Comitetului: Nic. Teclu, m. p. Presiedinte. — Ioane Slaviciu m. p. Secretariu. — Valeriu P. Bologa m. p. Cassariu.

Invitat e

Cǎtra membrui comitetului centralu alu „Reuniunei politice-natiunale a toturor românilor din comitatul Aradului“.

In 14. iuniu st. v. (dñu'a premergutoria a congregatiunei comitatense), dupa media-di la 4 ore, in localitatea indatenata la Aradu, se va tiené siedintia ordinaria, la care toti membrii comitetului centralu ai Reuniunei titulate sunt invitati a se infacisi pentru desbaterea unor cause momentose, cari in 15. iuniu voru veni pre tapetu in congregatiunea comitatensu.

Aradu, in 4. iuniu 1871.

Sigismundu Popoviciu,
presiedinte.

VARIETATI.

* * (Rectificatiune) D'in mai multe consideratiuni, comitetulu despartimentului VIII. alu Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu nu-si vatiene adunarea generale in 11. iuniu, precum s'a anuntiatu in Nr. 51. de la 21/9. maiu alu „Federat.“, ci in 11. iuliu, in dñu'a de St. Petru.*

* * (Foi'a oficiale, Budapest Kőzönny) publica in numerulu seu de asta-di, 10. iuniu, autografele imperatesci, prin cari Balt. Horváth se radica d'in postulu seu de ministru alu justitiei, éra in loculu lui se numesce Stefanu Bittó, vice-presiedintele camerei representantiloru.

* * (Socotela si multiumita publica.) Corulu vocalu d'in Satu-nou, langa Panciova, a arangiatu unu concertu romanescu in scol'a rom. d'in locu, in favorulu invetiacilor orfani, care fuse cercetatu de unu numeru destulu de insemnatu, precum s'a amintit in Nr. 51 „Federat.“ Au incurso de la participatori 156 fl.; d'in acésta suma s'a cheltuitu pentru musica, decorarea scolei si a scenei 75 fl. v. a.; au mai remas 81 fl. v. a. cǎtra cari au mai incurso, cǎ oferte pentru dñsulu scopu filantropicu, de la Pr. SS. D. Episcopu alu Caransebesului Ioane Popasu 5 fl. v. a., de la D. secretariu episcopal Ioane Bartolomei 1 fl., D. protopresbiteru alu Panciovei Simeonu Dimitrieviciu 3 fl., d'in Ustdinu de la D. medicu Petrescu 5 fl., de la D. preota Julianu Onciu 1 fl. si de la D. negotiatoru Svetozaru Vuia 1 fl. v. a., carorua li se esprime multiumita cea mai cordiale si ferbinte. Venitul curat u si ofertele facu 97 fl. v. a. Pre acesti bani s'a cumpereau vestimente pentru invetiaciilor orfani si deligiuti d'in amendoue scolele romane d'in Satu-nou, cari se impartira in presint'a Dlni parochu Pavelu Militariu, carui-a i esprimem multiumita publica pentru zelulu seu natiunale in privati'a culturei, — a mai fostu de facia si antistele supremu D. Marcu Smoleanu, carele primésca de la noi multiumita pentru zelulu si ostenele sa intrebuintata la arangiarea concertului, — a mai fostu prezint si corulu vocalu, care primésca de asemenea multiumita publica pentru esecutarea cea armoniosa a dñsului concertu. D. parocu si catechetu, P. Militariu, tienu o cuventare scolarilor, care i insufleti forte. — Bucuri'a sateniloru e nespusa, — toti d'in tote pările alerga a si esprime inteligintie multiumiresloru pentru acestu scopu filantropicu. Satu-nou, in 24. maiu, 1871. In numele comitetului arangatoriu: Petru Miosicu, docinte.

Provocatiune.

Comitetulu despartimentului Selagianu alu Asociatiunii transilvane pentru liter. romana aduce la cunoștința publica, cǎ la 29. lunei iuniu 1871 si va tiené adunarea generale in comun'a Hidigu (Hidvég). comit. Crasn'a, la care sunt invitati a participa toti membrii si onoratul publicu.**

Datu d'in siedint'a comitetului cercualu, tie-nuta la 6. iuniu 1871, in Simleulu-Silvaniei.

Demetriu Coroianu,
director.

Vasiliu Popu,
actuariu.

**) Onorab. Redactinni, cari binevoira a dà locu in colonile loru acelui publicatiuni, sunt rogate a luá notitia si despre acésta rectificatiune.

**) On. Red. a celoru-a-lalte foie natiunale sunt rogate a dà publicitatii acésta provocatiune.

Subscrisulu, deschidiendu-mi cancelaria advocatis Timisor'a (cetate, strad'a vienesa, nr. 62., radicatur'a II. am onore a me recomandá onoratului publicu romanu in afacerile juridice, cǎtu si in ori si ce alte afaceri cu se tienu de sfer'a advocatisa.

Iosifu Murge,
advocatu.

Sciri electrice.

Berolinu, 5. maiu. Presentia principali Gorciacoffu in Berolinu nu este de una natura atât'a de neliniscitoria, precum o descrie foiele oficiose. Gorciacoffu avu ieri una conferinta lunga cu cancelariul imperialu. Creditul desputu inca.

Paris, 5. iuniu. De sambeta incoce s'a reintorsu 40.000 parisiani. In Parisu domnesc linisce perfecta. Diurnalul „Verité“ anuncia, alegerile suplimentare in Parisu pentru adunare natiunale, nu voru avé locu la finea lui iuniu.

Versal'a, 5. iuniu. (Adunarea natiunale.) Raportulu comisiunei pentru esaminarea atitudinei guverhului pentru aperarea natiunale in Tours si Bordeaux se inchiaia cu propunerea, cǎ se alega una ancheta in caus'a acésta. La ordinea dñlei stă verificarea alegerilor principilor de Orleans. Thiers dice: Am petrecut mai multe ore in comisiune, carea d'impruna cu mina a recunoscutu impossibilitatea, de a resolve asta di acésta cestiune, a carei responsabilitate este atât'a de grava. Thiers cere, cǎ sè se amene desbaterea pàna joi, ceea ce — crede elu — nu va dà ansa la desbinari, si apoi adaugă, cǎ comisiunea ar' fi de pararea, cǎ verificarea alegerilor si stergerea legilor de esilarare trebuie sè se desbatu totu-odata.

Florenti'a, 6. iuniu. „Italia“ anuncia, cǎ guvernul italiano a tramsu pre generalulu Devechii in Egiptu cu insarcinarea de a funda una colonia italiana la litoralulu Marei-Rosie.

Londonu, 6. iuniu. „Times“ de asta-di dice, cǎ imprumutul francesu va face 100 milioane de pundi sterlingi.

Florenti'a, 7. iuniu. Resedint'a guverhului se va muta definitivu in 1. iuliu la România.

România, 7. iuniu. Conte Harcourt primi avisarea de la guvernul d'in Versal'a cǎ sè deserve una atitudine mai amicabile facia cu guvernul italiano.

Bucuresti, 8. iuniu. Camer'a a verificat toate literele credintiunale ale deputatilor si a constituitu. — Demetru Ghica fu alesu de presiedinte alu camerei.

Vien'a, 9. iuniu. Camer'a representantilor vota pentru curtea imperatesca 3,650.000 fl., pentru cancelariu cabinetului Majestatii Sale 61.229 fl. pentru Reichsrath 460.107 fl. cǎ recerintie ordinare, si 100.000 cǎ estra-ordinarie, si 420.000 fl. pentru consiliulu ministerialu. Dupa ace'a accepta resolutiunea privitoria la esplunerea acutie a perceptiunilor si erogatiunilor pentru foiele oficiose. Toti titlii pentru aperarea tierii se admisera dupa propunerile comisiunii; de asemenea si resolutiunea.

Versal'a, 9. iuniu. Thiers dechiarà in siedint'a de ieri a adunarii natiunale, cǎ la incipitu elu a fostu contr'a stergerii legilor de esilarare de ora-ce se temea, cǎ acestu pasiu va da ansa la disordine in tiera, dupa-ce inse principii s'a obligatu, cǎ nu voru intrá in adunarea natiunale, se alatura si dinsulu langa pararea comisiunii. Thiers accentuă necessitatea, de a amena in interesulu ordinei si alu creditului, tote cestiunile irritatorie, si dechiară, cǎ nu va tradă republica si a sa incredintati si nu va amagi pre nimene.

Dupa acésta se sters legea de esilarare cu 48 contr'a 103 voturi; ér' alegerile principilor Joinville si Aumale se verificara cu 484 contr'a 113 voturi.

Burs'a de Vien'a de la 9. iuniu, 1871.

5% metall.	59.—	Londra	123.60
Imprum. nat.	69.—	Argintu	121.65
Sorti d'in 1860	100.20	Galbenu	5.87
Act. de banea	784.—	Napoleond'or	9.84
Act. inst. cred.	289.50		

Propriet., edit. si red. respundet.: ALES. ROMANU